

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан соціально-гуманітарного факультету
Оксана ГОМОТЮК
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ІНІНОТ
Святослав ПИТЕЛЬ
« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Соціальне партнерство»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 23 Соціальна робота
спеціальність – 231 Соціальна робота
освітньо-професійна програма – «Соціальна робота»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	4	8	48	48	6	12	36	150	-	8
Заочна	4	8	8	4	-	-	138	150	-	8

30.08.2024

Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 9 від 26.05.2021 року).

Робочу програму склала ст. викладач кафедри психології та соціальної роботи
Підгурська Марія Василівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Соціальна робота» протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Сергій ШАНДРУК

Гарант ОП «Соціальна робота» к.е.н., доцент

Світлана МИКОЛЮК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІАЛЬНЕ ПАРТНЕРСТВО»

1. Опис дисципліни «Соціальне партнерство»

Дисципліна «Соціальне партнерство»	Галузь знань, спеціальність, ОПП, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни – обов’язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки: <i>Денна – 4</i> <i>Заочна – 4</i> Семестр: <i>Денна – 8</i> <i>Заочна – 8</i>
Кількість змістових модулів – 3	ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 48</i> <i>Заочна – 8</i> Практичні заняття: <i>Денна – 48</i> <i>Заочна – 4</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 36 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> <i>Тренінг – 12 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 6</i>
Тижневих годин: Денна форма навчання – 18,8 з них аудиторних – 12		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни

Україна переживає складний етап формування громадянського суспільства та соціально-орієнтованої ринкової економіки. Даний процес супроводжується створенням засад взаємодії влади і громадськості, роботодавців та працюючих, а отже формування механізмів реалізації системи соціального партнерства як визначної складової світового досвіду демократичного розвитку суспільства. Вважається що однією з головних рис суспільно-історичного процесу в ХХ столітті була згода учасників соціально-трудова відносин. Трансформація гуманістичних ідей та сприйняття людством таких понять як суспільний поділ праці, компроміс, толерантність призвели до застосування суспільного договору як найбільш знакового соціального феномена із політичної сфери в економічну. Це створило передумови соціального партнерства – відносин щодо розподілу ресурсів зацікавленими суб’єктами (групами) з своїми інтересами у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Так як система соціальної роботи, це діяльність заради допомоги людині, сім’ї, групі осіб, які потрапили у складні ситуації, шляхом надання психолого-педагогічної, морально-правової підтримки через певні соціальні служби використовуючи реальні можливості суспільства і держави у сфері захисту людини, особливе

місце у соціальній роботі займають посередництво як одна з умов взаємодії і вирішення соціальних проблем клієнта.

Зважаючи на вищезазначене та важливість професійної діяльності соціального працівника у соціальних службах, розроблено курс «Соціальне партнерство».

Мета курсу – надання студентам необхідних знань щодо наукових, організаційних, методологічних засад побудови рівноправних взаємин соціального партнерства в суспільстві задля профілактики або вирішення соціальних та персональних проблем потенційного клієнта соціального працівника.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Згідно з поставленою метою увага курсу сконцентрована на вирішенні таких **навчальних завдань**:

- Ознайомити студентів з основами соціального партнерства як з однією з найважливіших рис демократичного індустріального суспільства та сформуванню у студентів навички з питань побудови партнерських стосунків з різними типами державних установ та недержавних організацій.
- Розкрити можливості концепції соціального партнерства як каталізатора соціальної та політичної рівноваги в суспільстві.
- Окреслити історію розвитку концепції соціального партнерства, дати уявлення про розмаїття форм соціального партнерства в світі та Україні.
- Прищепити навички самостійного аналізу соціального управління та форм взаємодії між державою, місцевим самоврядуванням, бізнесом та громадським сектором.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

ФК21. Здатність до оволодіння технологіями спілкування, сучасними засобами зв'язку; проведення ділових переговорів з різними соціальними закладами, установами та організаціями.

ФК22. Здатність налагоджувати співпрацю і партнерство з різними закладами, установами та організаціями у соціальній сфері.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Для засвоєння змісту дисципліни необхідними є знання, здобуті з дисциплін «Система організації соціальних служб», «Правовий супровід клієнтів соціальних служб».

2.5. Результати навчання.

ПРН24. Ефективно використовувати технології спілкування, сучасні засоби зв'язку; проводити ділові переговори з різними соціальними закладами, установами та організаціями.

ПРН25. Налагоджувати співпрацю і партнерство з різними закладами, установами та організаціями у соціальній сфері, а також надавати послуги з медіації та проведення переговорів.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального партнерства.

Тема 1. Соціальне партнерство як система: сутність, предмет, об'єкт. Рівні та функції.

Ключові слова і терміни дисципліни та їх значення: соціальне партнерство, конвенціональність, соціальні відносини, соціальне управління, соціальна політика. Об'єкт, предмет та рівні соціального партнерства. Інструменти реалізації та складові соціального партнерства. Соціальне партнерство та його функції в соціальній державі.

Тема 2. Ідеологічні основи соціального партнерства.

Соціальна взаємодія як відтворення відносин між особами та соціальними групами-носіями певних видів діяльності. Соціальна зрілість та соціальна згода суб'єктів соціального діалогу як ступінь усвідомлення ними спільності інтересів. Соціальна участь як характеристика громадянської відповідальності учасників соціального діалогу. Характеристика основних чинних законодавчих та нормативних актів, що регулюють соціальну сферу в Україні.

Тема 3. Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства.

Сутність категорій „соціальна справедливість”, „соціальна рівність”. Типи нерівності в системі соціальних відносин. Історична передумова створення системи розподілу матеріальних благ в суспільстві. Виникнення категорії „соціальна держава” та „соціальна політика”. Превентивна та реабілітаційна функції „держави загального добробуту”. Еволюція поглядів на роль держави в забезпеченні соціальної справедливості та добробуту.

Змістовий модуль 2. Система соціального партнерства як регулятор соціально-трудова відносин в суспільстві

Тема 4. Трипартизм, корпоратизм та соціальний діалог як інструменти системи соціального партнерства.

Міжнародні трудові норми про соціальний діалог та соціальних партнерів. Суспільно-історичні передумови зародження трипартизму та соціального діалогу. Корпоратизм як винахід індустріального суспільства. Трипартизм як відповідь постіндустріальному суспільству. Політичні та соціально-економічні передумови впровадження соціального діалогу в Україні.

Тема 5. Соціально-трудова конфлікти та примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні.

Соціально-трудова конфлікт, його сутність. Соціальні суперечності як джерело соціально-трудова конфліктів у суспільстві, їх регулювання. Страйк як надзвичайний засіб вирішення трудових суперечок. Різновиди та місце конфліктів у системі соціальних суперечностей. Переговори та посередництво у вирішенні трудового конфлікту.

Тема 6. Колективні договори та угоди та їх значення в системі соціального партнерства.

Коллективно-договірне регулювання соціально-трудова відносин як невід'ємною характеристикою системи соціального партнерства. Різновиди угод. Створення Міжнародної Організації Праці та її внесок в практику врегулювання соціально-трудова конфліктів.

Тема 7. Профспілковий рух в соціально-трудова відносинах.

Суспільно-історичні передумови зародження профспілкового руху. Політичні та соціально-економічні передумови впровадження профспілкового руху в Україні. Федерація профспілок України.

Змістовий модуль 3. Соціальна політика держави в системі соціального партнерства

Тема 8. Ринок праці і зайнятість у системі трудова відносин.

Ринок праці і зайнятість як передумова успішної соціальної політики. Робоча сила як соціальне явище. Зайнятість та її різновиди. Безробіття його види та форми, шляхи зниження безробіття. Ситуація на ринку праці України.

Тема 9. Бідність як соціальне явище та шляхи її подолання

Бідність як соціально-економічне явище. Прожитковий мінімум та соціальні стандарти. Державні соціальні гарантії одна з форм регулювання рівня бідності в державі. Шляхи подолання бідності.

Тема 10. Середній клас як гарант соціальної стабільності.

Підходи до визначення поняття «середній клас». Методика обрахунку чисельності середнього класу. Роль середнього класу у забезпеченні стабільного розвитку суспільства. Середній клас в Україні.

Тема 11. Державна соціальна допомога та соціальні пільги.

Поняття ризику, види соціальних ризиків. Соціальна допомога: основні поняття та способи адресування. Види соціальної допомоги: допомога сім'ям з дітьми, малозабезпеченим, інвалідам з дитинства, непрацездатним, постраждалим від аварії на ЧАЕС. Механізми реалізації соціальних програм. Поняття та ознаки соціальних пільг: їх класифікація.

Тема 12. Система страхового пенсійного забезпечення та недержавні пенсійні фонди.

Пенсія як соціально-політична категорія. Види пенсій та критерії їх призначення. Солідарна та розподільчі системи. Порядок надання пенсій в Україні, пенсійна реформа. Трудові та соціальні пенсії. Нормативна база пенсійного забезпечення. Створення трирівневої пенсійної системи як необхідність і стратегічне завдання пенсійного реформування. Недержавні пенсійні фонди.

Змістовий модуль 4. Світовий досвід соціального партнерства

Тема 13. Соціальне партнерство як феномен індустріального суспільства.

Історичні аспекти формування певних моделей соціального партнерства. Система соціального партнерства скандинавських країн. Система соціального партнерства США. Система соціального партнерства ФРН .

Тема 14. Тенденції розвитку вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.

Сучасний стан перерозподілу ресурсів у соціальній сфері та в соціальній політиці: світовий досвід. Типи соціальних держав та моделі соціальної політики. Соціальне партнерство як ресурс громадянського суспільства.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Соціальне партнерство»

Денна форма навчання

Перелік тем	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	СРС	ІРС	Тренінг	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального партнерства.</i>						
Тема 1. Соціальне партнерство як система: сутність, предмет, об'єкт. Рівні та функції.	2	2	2		2	Поточне опитування, тестування реферати
Тема 2. Ідеологічні основи соціального партнерства.	2	2	2			
Тема 3. Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства.	2	2	2	2		
<i>Змістовий модуль 2. Система соціального партнерства як регулятор соціально-трудових відносин в суспільстві.</i>						
Тема 4. Трипартизм, корпоратизм та соціальний діалог як інструменти системи соціального партнерства.	2	2	2		4	Поточне опитування, тестування реферати
Тема 5. Соціально-трудові конфлікти та примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні.	4	4	4			
Тема 6. Колективні договори та угоди та їх значення в системі соціального партнерства.	4	4	4	2		
Тема 7. Профспілковий рух в соціально-трудових відносинах	4	4	2			
<i>Змістовий модуль 3. Соціальна політика держави в системі соціального партнерства.</i>						
Тема 8. Ринок праці і зайнятість	4	4	2		4	Поточне опитування, тестування реферати
Тема 9. Бідність як соціальне явище та шляхи її подолання	4	4	2			
Тема 10. Середній клас як гарант соціальної стабільності	4	4	2			
Тема 11. Державна соціальна допомога та соціальні пільги.	4	4	4	2		
Тема 12. Система страхового пенсійного забезпечення та недержавні пенсійні фонди.	4	4	4			
<i>Змістовий модуль 4. Світовий досвід соціального партнерства.</i>						
Тема 13. Соціальне партнерство як феномен індустріального суспільства	4	4	2		2	Поточне опитування, тестування реферати
Тема 14. Тенденції розвитку вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.	4	4	2			
Разом	48	48	36	6	12	

Заочна форма навчання

	Кількість годин		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального партнерства</i>			
Тема 1. Соціальне партнерство як система: сутність, предмет, об'єкт. Рівні та функції.	2		8
Тема 2. Ідеологічні основи соціального партнерства.			10
Тема 3. Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства.			10
<i>Змістовий модуль 2. Система соціального партнерства як регулятор соціально-трудових відносин в суспільстві</i>			
Тема 4. Трипартизм, корпоратизм та соціальний діалог як інструменти системи соціального партнерства.			10
Тема 5. Соціально-трудові конфлікти та примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні.	2		10
Тема 6. Колективні договори та угоди та їх значення в системі соціального партнерства.			10
Тема 7. Профспілковий рух в соціально-трудовах відносинах		2	10
<i>Змістовий модуль 3. Соціальна політика держави в системі соціального партнерства</i>			
Тема 8. Ринок праці і зайнятість		2	10
Тема 9. Бідність як соціальне явище та шляхи її подолання			10
Тема 10. Середній клас як гарант соціальної стабільності			10
Тема 11. Державна соціальна допомога та соціальні пільги.	2		10
Тема 12. Система страхового пенсійного забезпечення та недержавні пенсійні фонди.			10
<i>Змістовий модуль 4. Світовий досвід соціального партнерства</i>			
Тема 13. Соціальне партнерство як феномен індустріального суспільства	2		10
Тема 14. Тенденції розвитку вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.			10
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Соціальне партнерство»

Денна форма навчання

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи соціального партнерства

Практичне заняття № 1

Тема. Соціальне партнерство як система: сутність, предмет, об'єкт

Мета: забезпечити оволодіння студентами основними категоріями дисципліни, визначити роль соціального партнерства у вирішенні соціальних проблем.

Питання для обговорення:

1. Ключові слова і терміни дисципліни та їх значення: соціальне партнерство, соціальні відносини, соціальне управління, соціальна політика.. Об'єкт, предмет, методи і завдання соціального партнерства.
2. Суб'єкти, об'єкт, рівні та функції соціального партнерства..
3. Інструменти та складові соціального партнерства. .
4. Соціальне партнерство та його роль у вирішенні соціальних проблем.

Практичне заняття № 2

Тема. Ідеологічні основи соціального партнерства

Мета: ознайомити з ідеологічними основами соціального партнерства.

Питання для обговорення:

1. Наукові засади і наукове забезпечення соціального партнерства..
2. Соціальна взаємодія як певний вид діяльності..
3. Характеристика понять „соціальна згода” та „соціальна зрілість”.
4. Громадянська відповідальність учасників діалогу.
5. Нормативна база, що регулює соціальну сферу.

Практичне заняття № 3

Тема. Соціальна справедливість та соціальна рівність як основоположні принципи системи соціального партнерства

Мета: розкрити суть поняття «соціальна справедливість»; охарактеризувати принципи системи соціального партнерства.

Питання для обговорення:

1. Сутність категорій «соціальний справедливість», «соціальна безпека», «соціальна допомога».
2. Система розподілу матеріальних благ в країні.
3. Соціальний захист як система. Об'єкти і суб'єкти соціального захисту.
4. Превентивні та реабілітаційні функції соціальної держави.
5. Українська модель „соціальної справедливості.”.

Змістовий модуль 2. Система соціального партнерства як регулятор соціально-трудових відносин в суспільстві

Практичне заняття № 4

Тема. Трипартизм, корпоратизм та соціальний діалог як інструменти системи соціального партнерства

Мета: розкрити суть інструментів соціального партнерства – трипартизму, корпоратизму та соціального діалогу.

Питання для обговорення:

1. Передумови виникнення соціального діалогу.

2. Трипартизм та корпоратизм як винаходи індустріального суспільства.
3. Моделі захисту групових інтересів та їх розвиток в Україні.
4. Соціальний діалог як основа громадянського суспільства та соціальної держави: український досвід.

Практичне заняття № 5

Тема. Соціально-трудові конфлікти та примирлива роль соціального партнерства у їх вирішенні

Мета: розкрити причини виникнення соціально-трудових конфліктів та роль соціального партнерства у їх вирішенні.

Питання для обговорення:

1. Сутність соціально-трудового конфлікту як суспільного явища.
2. Соціальні суперечності, їх природа та можливість регулювання..
3. Міжнародні норми про трудові конфлікти..
4. Соціальна функція страйку. .
5. Переговори та посередництво у вирішенні трудових конфліктів..

Практичне заняття № 6

Тема. Колективні договори та угоди та їх значення в системі соціального партнерства

Мета: розкрити значення колективних договорів та угод в системі соціального партнерства.

Питання для обговорення:

1. Законодавча база про врегулювання соціально-трудових відносин..
2. Колективні-договори як невід'ємна частина соціального партнерства.
3. Міжнародне Організація Праці – передумови створення та її значення сьогодні у врегулюванні соціальних конфліктів..
4. Моніторинг трудової сфери.

Практичне заняття № 7

Тема. Профспілковий рух в соціально-трудових відносинах

Мета: розкрити особливості становлення профспілкового руху та його значення в соціально-трудових відносинах.

Питання для обговорення:

1. Зародження та еволюція профспілкового руху..
2. Політичні та соціальні аспекти діяльності профспілок..
3. Федерація профспілок і Україні.

Змістовий модуль 3. Соціальна політика держави в системі соціального партнерства

Практичне заняття № 8

Тема. Ринок праці і зайнятість

Мета: формування компетентнісної спроможності аналізувати процеси утворення ринку праці і зайнятості.

Питання для обговорення:

1. Ринок праці і зайнятість як передумова успішної соціальної політики.
2. Робоча сила та її показники та методи їх визначення.

3. Види зайнятості. Неформальний сектор трудової активності.
4. Безробіття його види та форми.
5. Ситуація на ринку праці України, шляхи зниження безробіття.

Практичне заняття № 9

Тема. Бідність як соціальне явище та шляхи її подолання

Мета: розкрити суть поняття «бідність» та шляхи її подолання.

Питання для обговорення:

1. Бідність як соціально-економічне явище.
2. Прожитковий мінімум та соціальні стандарти.
3. Шляхи подолання бідності в Україні.
4. Державні соціальні гарантії як одна з форм подолання бідності в державі.

Практичне заняття № 10

Тема. Середній клас як гарант соціальної стабільності

Мета: розкрити роль середнього класу у забезпеченні стабільного розвитку суспільства.

Питання для обговорення:

1. Підходи до визначення поняття «середній клас».
2. Методика обрахунку чисельності середнього класу.
3. Роль середнього класу у забезпеченні стабільного розвитку суспільства.
4. Середній клас в Україні.

Практичне заняття № 11

Тема. Державна соціальна допомога та соціальні пільги

Мета: ознайомитись із видами соціальних допомог та соціальних пільг; дослідити механізми реалізації соціальних програм.

Питання для обговорення:

1. Поняття соціального ризику, види соціальних ризиків.
2. Соціальна допомога: основні поняття та способи адресування.
3. Види соціальних допомог
4. Механізми реалізації соціальних програм.
5. Поняття та ознаки соціальних пільг.

Практичне заняття № 12

Тема. Система страхового пенсійного забезпечення та недержавні пенсійні фонди

Мета: розкрити суть системи страхового пенсійного забезпечення та недержавних пенсійних фондів

Питання для обговорення:

1. Пенсія як соціально-політична категорія.
2. Види пенсій та критерії їх призначення.
3. Порядок надання пенсій в Україні.
4. Законодавча база пенсійного забезпечення.
5. Трирівнева пенсійна система: характеристика.
6. Пенсійної реформа в Україні.

Змістовий модуль 4. Світовий досвід соціального партнерства

Практичне заняття № 13

Тема. Соціальне партнерство як феномен індустріального суспільства

Мета: здійснити аналітичний огляд формування соціального партнерства в скандинавських країнах, США, ФРН та пострадянських країнах.

Питання для обговорення:

1. Моделі соціального партнерства.
2. Система соціального діалогу скандинавських країн.
3. Система соціального спілкування та захисту США, ФРН
4. Система соціального діалогу в пострадянських країнах.

Практичне заняття № 14

Тема. Тенденції розвитку вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.

Мета: здійснити аналіз розвитку та способів вдосконалення соціальної справедливості в соціальній державі.

Питання для обговорення:

1. Історичні аспекти та сучасний стан системи перерозподілу ресурсів.
2. Типи соціальних держав. Інституції та інституційна організація соціальної політики.
3. Моделі соціальної політики.
4. Загальні тенденції соціальної політики європейських країн.
5. Соціальне партнерство і громадянське суспільство.

Заочна форма навчання

Змістовий модуль 2. Система соціального партнерства як регулятор соціально-трудових відносин в суспільстві

Практичне заняття № 1

Тема. Профспілковий рух в соціально-трудових відносинах

Мета: розкрити особливості становлення профспілкового руху та його значення в соціально-трудових відносинах.

Питання для обговорення:

4. Зародження та еволюція профспілкового руху..
5. Політичні та соціальні аспекти діяльності профспілок..
6. Федерація профспілок і Україні.

Змістовий модуль 3. Соціальна політика держави в системі соціального партнерства

Практичне заняття № 2

Тема. Ринок праці і зайнятість

Мета: формування компетентнісної спроможності аналізувати процеси утворення ринку праці і зайнятості.

Питання для обговорення:

1. Ринок праці і зайнятість як передумова успішної соціальної політики.

2. Робоча сила та її показники та методи їх визначення.
3. Види зайнятості. Неформальний сектор трудової активності.
4. Безробіття його види та форми.
5. Ситуація на ринку праці України, шляхи зниження безробіття.

6. Самостійна робота студентів

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Соціальне партнерство» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхом самостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні сучасної навчальної і наукової фахової літератури.

Самостійна робота виконується студентами у формі написання рефератів. Реферати пишуться згідно методичних вказівок і подаються викладачеві на перевірку у визначений термін.

За бажанням студента зазначена індивідуальна науково-дослідна робота може замінитися іншими формами її виконання: підготовка комплексної доповіді; організація та проведення командних диспутів; складання глосарію категорій і понять із зазначеної тематики.

Тема рефератів:

1. Соціальні стандарти сучасних європейських держав.
2. Соціальне партнерство в розвинутому громадянському суспільстві.
3. Соціальний конфлікт, як політико-економічне явище.
4. Врегулювання трудових конфліктів : європейський досвід.
5. Профспілковий рух:європейський досвід.
6. Профспілковий рух в сучасній державі Україна.
7. Сутність поняття соціальна держава:політичний, економічний та правовий аспекти.
8. Загальні тенденції соціальної політики європейських держав.
9. Прожитковий мінімум, як базовий державний соціальний стандарт.
10. Соціальна політика держави Україна.
- 11 .Прожитковий мінімум, як базовий державний соціальний стандарт: досвід держави Україна.
12. Філософські основи категорії соціальна справедливість..
- 13.Нормативне забезпечення соціальної політики в Україні.
14. Система соціального захисту в державі Україна.
- 15.Ринок праці в Україні.
- 16.Безробіття , його види і форми.
- 17.Пенсія , як соціально - політична категорія.
- 18.Міжнародний досвід соціального страхування.
- 19.Бідність, як соціально - економічне явище.
- 20.Соціально-класові відносини в сучасній державі Україна.
- 21.Роль середнього класу в забезпеченні стабільності в суспільстві : європейський досвід.
- 22.Органи законодавчої та виконавчої влади у формуванні та реалізації соціальної політики в державі.

23. Органи місцевого самоврядування в реалізації соціальної політики в державі.
24. Соціальні та громадські рухи в сучасній Україні.
25. Сутність соціальної взаємодії та регуляції соціальних зв'язків.
26. Соціальна напруженість та конфлікти в сучасному українському суспільстві.
27. Моделі реалізації соціальної політики європейських держав.
28. Соціальний діалог як основа громадянського суспільства.
29. Корпоратизм - передумова демократичного суспільства з ринковою економікою.
30. Механізм соціального діалогу: західний досвід.

7. Тренінг з дисципліни

Провести круглий стіл на тему: «Соціальний діалог як механізм колективно-договірного регулювання соціально-трудова відносин». Провести «Мозковий штурм» щодо визначення різниці між поняттям «соціальний діалог» та «соціальне партнерство».

Тренінг проводиться у вигляді круглого столу.

«Круглий стіл» – вид групового вирішення тих чи інших питань, якому властиві певний порядок і черговість висловлювань його учасників, а також рівні права і позиції всіх присутніх.

Правила проведення «круглого столу»

Вибір теми

Від вдало обраної теми значною мірою залежить успіх усього заходу. Передусім тема має бути цікава й актуальна. Не можна обирати надто загальних і глобальних тем.

Ретельний вибір питань для обговорення

Щоб скерувати дискусію у правильне русло і не виходити за встановлені межі, слід розбити тему обговорення на кілька конкретних питань. Їх не має бути багато - не більше 4-5. Це допоможе організаторам розробку програми круглого столу, сприятиме роботі ведучого, зробить дискусію чіткою та структурованою і націлить учасників на досягнення очікуваних результатів.

Розробка сценарію, правил проведення

Коли йдеться про проведення "круглого столу", розрізняють два типи сценаріїв - організаційний і тематичний. В організаційному сценарії визначають послідовність подій під час заходу, черговість і тривалість виступів (регламент). У тематичному сценарії окреслюють варіанти розгортання теми, прогнозують можливі дискусії, зацікавленість, активність або пасивність учасників. Якісна підготовка тематичного сценарію зробить дискусію змістовною і плідною.

Вибір приміщення

Річ банальна, але важлива. Передусім у приміщенні має бути головний атрибут зібрання - круглий стіл. Йдеться не обов'язково про круглу форму стола, просто треба, щоб він мав замкнений контур, а учасники мали змогу бачити один одного під час дискусії.

Встановлення дати і тривалості

Дата проведення заходу залежить від планів організаторів та можливостей потенційних учасників. Тривалість круглого столу не має перевищувати 1,5-2 годин. Краще проводити його до обіду, коли люди ще не втомлені. Звісно, якщо таку можливість дає робочий графік учасників.

Невелика тривалість круглого столу дає організаторам дві суттєві переваги. По-перше, є можливість запросити фахівців, які не завжди можуть виділити багато часу зі свого робочого графіка. По-друге, такий формат значно дешевший. Адже не потрібно коштів на харчування учасників, ночівлю в готелі. Всі витрати - це телефонний зв'язок, пошта, тиражування роздаткових матеріалів, мінеральна вода, кава і щось до кави.

Запрошення учасників

Учасників слід запросити заздалегідь, принаймні за 15-20 днів до проведення круглого столу. Кожному бажано підготувати інформаційний пакет, до якого входить програма і регламент заходу, вихідна інформація з проблематики, яку обговорюватимуть, тези виступів основних доповідачів і проект підсумкового документа. У запрошеннях слід чітко вказати мету заходу й очікувані результати. Не забудьте також зазначити, в якій ролі ви хотіли б бачити ту чи іншу особу.

Щоб дискусія була продуктивною і не вийшла за часові рамки, кількість учасників круглого столу слід обмежити до 20-25 осіб. Не забуваймо, що всі вони мають рівні права і варті уваги позиції.

Однак, підбираючи учасників, слід відразу передбачити для них певні ролі. Тут ідеться про ролі в соціальному і певною мірою ігровому плані. У будь-якій дискусії хтось виступає в ролі "провокатора", "опонента", хтось вдає, що не все розуміє. Позиція учасників може відображати зацікавлення тим чи тим питанням, вона може бути конструктивною і деструктивною.

Підготовка ведучого

Ведучий відіграє особливу роль. Саме від його майстерності залежить конструктивність дискусії і досягнення очікуваних результатів. Знову ж таки варто пам'ятати, що всі учасники "круглого столу" рівні між собою.

Регламент "круглого столу" має бути такий, щоб усі присутні мали змогу висловитися. Достатньо часу треба залишити на дискусію і обговорення підсумкового документа. Скільки саме – залежить від кількості питань, винесених на розгляд, і числа учасників. Загальноприйняте правило – для ключових виступів варто виділяти 10-15 хв., для всіх інших – 3-5 хв. В цілому організаційний сценарій "круглого столу" може мати такий зміст:

- відкриття, представлення організаторів та учасників;
- вступне слово ведучого, який має окреслити мету і завдання заходу, очікувані результати, оголосити регламент і засади дискусії;
- виступи експертів (інформаційні повідомлення);
- обговорення;
- закриття;
- неофіційна частина (кава).

Під час вступного слова ведучий має погодити запропонований регламент зустрічі з учасниками; якщо є інші пропозиції, слід постаратись врахувати їх.

Виступи всіх учасників, у тому числі запитання і відповіді на них, треба протоколювати. Яким способом це робити, залежить від технічних

можливостей організаторів. Звісно, найкраще записати дискусію на цифровий диктофон, а потім перевести звуковий файл у текстовий.

"Круглий стіл" дає ще й результати, які не піддаються чіткому вимірюванню, але не менш важливі. Організатори "круглого столу" ознайомляться зі спектром думок з проблематики, яку вони досліджують, одержать корисний матеріал для публікацій у ЗМІ та подальшої аналітичної і експертної роботи. Учасники, завдяки взаємному обговоренню, мають змогу по-новому поглянути на проблему, в іншому контексті побачити її масштаб. Участь у "круглому столі" для них є доброю нагодою публічно представити свою позицію і сподіватися на лобювання власних інтересів.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Соціальне партнерство» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- реферати, презентації;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Соціальне партнерство» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (12 занять, 7 тем – 7 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (12 занять, 7 тем – 7 оцінок).		Оцінювання за організацію та проведення круглого столу на тему: «Соціальний діалог як механізм колективно-договірного регулювання соціально-трудоу відносин»	1. Написання реферату, яке включає: опрацювання науково-методичної літератури з питань становлення та розвитку соціальної роботи від античного періоду до наших днів, вивчення та аналіз законодавчої бази з	10 тестів по 2 бали 2 теоретичні запитання по 40 балів
2. Модульний контроль 1 проводиться на 7 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 10 тестових завдань, кожне з яких має 5 балів і одне теоретичне питання, яке має 50 балів.		2. Модульний контроль 2 проводиться на 24 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.		Оцінювання та проведення завдання «Мозковий штурм» щодо визначення різниці між	та розвитку соціальної роботи від античного періоду до наших днів, вивчення та аналіз законодавчої бази з	

		поняттям «соціальний діалог» та «соціальне партнерство»	питань соціальної роботи - 60 балів 2. Захист реферату = 40 балів	
--	--	---	--	--

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1-14
2	Проекційний екран	1-14
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Google Chrome, Firefox)	1-14
4	Наявність доступу до мережі Інтернет	1-14
5	Персональні комп'ютери, ноутбук.	1-14
6	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-14
7	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-14
8	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-14
9	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; Power Point і т. і.)	1-14

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Добрянська О. Тенденції розвитку соціального партнерства в Україні. Вісник Дніпровської академії неперервної освіти. *Публічне управління та адміністрування*. № 1 (1). 2021. С. 6-10
2. Історія соціальної роботи: підручник/ Анатолій Фурман, Марія Підгурська. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 160 с.
3. Капустін В.В. Зарубіжний досвід механізмів реалізації соціального партнерства (2021). URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/16_2021/20.pdf
4. Комунікації та соціальна відповідальність: навчальний посібник / С. К. Василик, О. В. Майстренко, К. Р. Немашкало. Харків : ХНЕУ, 2019. 180 с.
5. Камашев А.В. Соціальне партнерство як інструмент розвитку інфраструктурного забезпечення територіальних громад. URL:

<file:///D:/Users/SR/Downloads/294-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-554-1-10-20230109-1.pdf>

6. Лаухіна, Л. М., Кобзар, Н. І., РабічО. В., Скачедуб, С. А. (2020). Соціальне партнерство в Україні та його правове забезпечення. *Економічний простір*, (162). 2020. С. 7-12
7. Моцна І.В. Проблеми розвитку соціального партнерства в Україні та шляхи їх вирішення (2019). URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/25_1_2019ua/37.pdf
8. Пovalій Т.Л. Соціальне партнерство та професійні комунікації в роботі менеджера соціокультурної діяльності : навчальний посібник / Т. Л. Пovalій, О. П. Бойко. Суми : Сумський державний університет, 2021. 241 с.
9. Проблеми та перспективи модернізації соціального діалогу та публічних комунікацій задля успішних реформ. URL: <https://robotodavets.org.ua/2019/02/28/problemy-ta-perspektyvy-modernizatsiyi-sotsialnogo-dialogu-ta-publichnyh-komunikatsij-zadlya-uspishnyh-reform.htm>
10. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
11. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія / за ред. Кравціва В. С., Сторонянської І. З. Львів: ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України, 2020. 531 с.
12. Petrov, O. M., Osovyu, H., & Varenitysa, V. (2010). Suchasnyy stan ta priorityetni napryamy derzhavnoyi polityky shchodo rozvytku natsionalnoyi modeli sotsialnoho dialohu v Ukrayini [Current state and priority directions of state policy on the development of the national model of social dialogue in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoyi akademiyi derzhavnoho upravlinnya pry Prezydentovi Ukrayiny*, 3, 222-231. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2010_3_32 (accessed : 17.02.2022) [in Ukrainian].
13. Social Dialogue International Labour Organization (ILO). URL: http://www.ilo.org/global/About_the_ILO/Mainpillars/Socialdialogue/lang-en/index.htm
14. Social dialogue: information, consultation and participation of workers. URL: http://circa.europa.eu/irc/opoce/fact_sheets/info/data/policies/socialemploy/article_7289_en.htm
15. Social Work Treatment: Interlocking Theoretical Approaches/ Turner F.J., ed. 6th ed. Oxford: Oxford University Press, 2017. 648 p.
16. Sytnyk, O. Yu. (2009). Sotsialne partnerstvo yak odna z holovnykh peredumov rozvytku lyudskoho kapitalu v Ukrayini [Social partnership as one of the main prerequisites for human capital development in Ukraine]. *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 16(1), 81-88. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2009_16%281%29_15 (accessed : 17.02.2022) [in Ukrainian]

